

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-24

Diarienummer 0116/23

Handläggare

Anna Thordstein

Telefon: 031-368 66 88

E-post: anna.thordstein@intraservice.goteborg.se

Återrapportering av uppdrag – analysera klimateffekternas konsekvenser och åtgärdsbehov

Förslag till beslut

I nämnden för Intraservice föreslå kommunstyrelsen besluta:

Återrapportering av uppdrag att analysera klimataffekternas konsekvenser och åtgärdsbehov godkänns.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i budget 2022 uppdraget av kommunfullmäktige att ta fram en klimatanpassningsplan för hela Göteborgs Stad. I januari 2023 beslutade kommunfullmäktige att ge Göteborgs Stads nämnder och styrelser i uppdrag att analysera klimataffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt att identifiera och nominera åtgärdsbehov till stadens kommande klimatanpassningsplan. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast den 30 september 2023.

Syftet med klimatanpassningsplanen är att staden ska stå rustad för ett förändrat klimat där stadens verksamhet och människors livsmiljöer och hälsa kan upprätthållas. Förvaltningen har tagit fram tre åtgärder inom områdena översvämning, skyfall, värmebölja, storm samt ras och skred.

En av de föreslagna åtgärderna handlar om att minska sårbarheten ytterligare för datahallarna genom att byta kylsystemet så att förvaltningen kan producera kyla på egen hand. Åtgärden väntas medföra kostnader för förvaltningen och ska genomföras inom de närmaste tre åren. Resterande åtgärder handlar om interna rutiner och styrning, vilka inte väntas medföra kostnader men däremot kan de skapa mervärden och öka samarbetet internt.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Framtagning av klimatanpassningsplanen innebär inte någon ekonomisk påverkan utan genomförs inom ordinarie uppdrag. På sikt kommer klimatanpassningsarbetet att innebära ökade kostnader för staden som helhet. Att inte anpassa staden för ett förändrat klimat väntas dock kosta mer än att arbeta med förebyggande åtgärder.

Bedömning ur ekologisk dimension

Klimatanpassningsplanen bidrar till viss del till den ekologiska dimensionen. Planens syfte är att minska de risker som ett förändrat klimat kan medföra staden och samhället,

men bidrar inte direkt till att minska stadens klimatpåverkan. Planen och analysen som görs i förvaltningen skapar däremot medvetenhet i frågan och kan medföra positiva effekter på andra frågor inom den ekologiska dimensionen. Planen kan ge samordnings- och synergieffekter med andra planer och program i staden och därigenom bidra till den ekologiska dimensionen. På sikt kommer klimatanpassningsarbetet bidra till generationsmålet genom att arbeta för att det samhälle som lämnas över till kommande generationer är fungerande även i ett framtida klimat.

Bedömning ur social dimension

Klimatanpassningsplanen kommer att bidra positivt till den sociala dimensionen genom ett aktivt arbete för att minska sårbarheten och säkerställa leverans av uppdrag och service gentemot medborgarna även i ett förändrat klimat. Förebyggande insatser bidrar till att människors hälsa och livsmiljöer kan upprätthållas. Klimatanpassning berör hela samhället och särskilt utsatta är de sårbara och svagare grupperna såsom barn, äldre och grupper med särskilda behov. Planen och analysarbetet väntas bidra till ökad kunskap och förståelse för den sociala dimensionen av klimatanpassning. På sikt kommer klimatanpassningsarbetet bidra till generationsmålet genom att arbeta för att det samhälle som lämnas över till kommande generationer är fungerande även i ett framtida klimat.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningssamverkansgruppen den 24 augusti.

Bilagor

1. Klimatrisker – Åtgärder Intraservice

Ärendet

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att samordna arbetet med att ta fram en klimatanpassningsplan för Göteborgs Stad. Alla nämnder och styrelser ska analysera klimateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till klimatanpassningsplanen. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast den 30 september 2023.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen fick i budget 2022 uppdraget av kommunfullmäktige att ta fram en klimatanpassningsplan för hela Göteborgs Stad. I januari 2023 beslutade kommunfullmäktige (§ 17, 0120/22) att ge Göteborgs Stads nämnder och styrelser i uppdrag att analysera klimateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt att identifiera och nominera åtgärdsbehov till stadens kommande klimatanpassningsplan. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast den 30 september 2023.

Syftet med klimatanpassningsplanen är att staden ska stå rustad för ett förändrat klimat där stadens verksamheter och människors livsmiljöer och hälsa kan upprätthållas. Framtagande av planen sker i ett växelvist arbete med analys- och bedömning ur verksamheternas perspektiv och en central samordning av åtgärdsarbetet på stadsledningskontoret. Klimatanpassningsplanen kommer resultera i åtgärdsförslag som behöver finansieras. De anpassningsåtgärder som investeras i förebyggande syfte är oftast billigare än kostnaderna för de skador som kan uppkomma om verksamheterna inte står rustade för ett förändrat klimat.

Det nämnden behöver göra inom ramen för uppdraget är att:

- Ta fram en verksamhetsnära analys – analysera klimateffekternas påverkan och konsekvenser för den egna verksamheten.
- Identifiera åtgärdsbehovet utifrån analysen.
- Nominera eventuella åtgärder till den gemensamma planen.
- Delta i ett stadengemensamt nätverk för att ta del av kunskapshöjning, metodik/verktyg samt erfarenhetsutbyte för stöd i arbetet.

Nominerade åtgärder kommer att bearbetas i nästa steg, men de förslag som nämnden har ställt sig bakom kan komma att bli slutliga förslag i planen.

Framtagande av åtgärder

Förvaltningen har genomfört två workshoppar med representanter från olika delar av verksamheten. Under dessa workshoppar har excelfilen med frågor från stadsledningskontoret gått igenom och en analys av hur klimatrisker kan påverka verksamheten genomförts. Förvaltningen har identifierat att verksamheten kan komma att påverkas av klimatriskerna översvämning, skyfall, värmebölja, storm samt ras och skred. För att förebygga de risker som kan uppkomma av ett förändrat klimat föreslår förvaltningen följande åtgärder:

- I samband med extrema väderhändelser får IT infrastruktur information från SMHI:s varningstjänst för extremväder, detta kopplat till att skydda datahallarna från påverkan. Enheten Närstöd behöver också få ta del av dessa varningar för att

kunna planera verksamheten och säkerställa att servicebilarna finns tillgängliga. Vid risk för extremväder parkeras servicebilarna enligt följande:

1. Alla tar sig till en plats i sitt område och ställer servicebilen på en Göteborgs Stad adress
2. Alla tar med sig sina servicebilar hem (om alt. 1 inte fungerar)

Åtgärden berör främst klimatrisker skyfall.

- För att säkerställa att hela verksamheten analyserat risker som kan uppkomma i samband med ett förändrat klimat behöver avsnittet om *Aktiviteter och ansvar i samband med allvarlig störning/katastrof* i mallen för kontinuitetsplaner kompletteras med en tydligare beskrivning av klimatrisker. Åtgärden berör alla klimatrisker.
- Datahallarna kyls ner med fjärrkyla. För att minska sårbarheten om fjärrkylan inte räcker till i staden eller havererar med utebliven leverans som följd ska kylsystemet bytas så förvaltningen kan producera kyla på egen hand, så kallad frikyla.

De åtgärder som identifierats ryms inom kategori 1. *Åtgärd som kan genomföras inom förvaltningen/bolaget (verksamheten har både mandat/rådighet och budget att genomföra åtgärden)*. Åtgärderna har därför inte nominerats i underlaget till stadsledningskontoret. Se kolumn 3.6 i bilaga 1.

I analysen har förvaltningen också identifierat vikten av att säkerställa att information, behörigheter, dokument, kunskap, arbetssätt och processer är distribuerade så att flera personer känner till olika delar av verksamheten. Detta för att undvika personberoende och direkt påverkan på verksamheten om någon exempelvis blir allvarligt sjuk eller inte har möjlighet att ta sig till arbetet. Förvaltningen arbetar redan med att upprätthålla dokumentation och processer för att minska sårbarheten i verksamheten, inte endast vid extremväder utan även vid andra händelser, och därför har detta inte lyfts fram som en åtgärd.

Förvaltningens bedömning

Klimatanpassningsplanen som tas fram i staden är ett viktigt arbete för att förebygga risker kopplat till klimätförändringarna. Planen blir ett bra komplement till andra styrande dokument i staden, så som miljö- och klimatprogrammet, för att arbeta mer riktat med åtgärder och förebyggande arbete kopplat till klimatrisker.

Vid analys av Intraservice verksamhet och påverkan av klimatriskerna blir det tydligt att förvaltningens bidrag till planen främst handlar om åtgärder som kan göras internt. Datahallarna är den del av verksamheten som är mest kritisk om förvaltningen drabbas av klimatrisker, det är också det område som förvaltningen redan arbetat med och utfört riskanalyser kopplat till det interna säkerhetsarbetet. En av de föreslagna åtgärderna handlar om att minska sårbarheten ytterligare för datahallarna genom att byta kylsystemet så att förvaltningen kan producera kyla på egen hand. Åtgärden väntas medföra kostnader för förvaltningen och ska genomföras inom de närmaste tre åren. Resterande åtgärder handlar om interna rutiner och styrning, vilka inte väntas medföra kostnader men däremot kan de skapa mervärden och öka samarbetet internt.

Anette Andreasson

Peter Söderström

Tillförordnad kvalitetschef

Förvaltningsdirektör